

Alte Drucke

Davidis Chytræi In Historiam Iosvæ, Iudicvm, Rvth, in Prophetas & Psalmos aliquot; & Sententias Syracidæ

Chytræus, David

Lipsiae, 1592

VD16 C 2504 T. II

Caput XLVII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148122

Anno mundi 2850. innocentia magistratum gessisse, Et nemo poterat illum accusare, I. Reg. 12.

Arguit Saulem non obedientem mandato diuino, & pronunciat eum à Deo abiectum esse, I. Reg. 15.

Vngit D A V I D E M, I. Reg. 16.

Morieur, I. Reg. 25.

Mortuus adhuc prophetabat & regi denunciat finem vite sue, I. Reg. 28. Nec verò ipsa Samuelis anima, sed spiritus, formam seu simulacrum Samuelis assumens, Pythonissæ interitum Saulis prædixit.

Caput XLVII.

DE I N D E tempore Dauidis prophetabat Nathan, & Dauid inter filios Israël electus, non aliter atq; adeps in sacrificijs Domino offerendus. Tractauit Leones ac si luderet cum capreolis, & ursos quasi agnellis coludens. In iuuentute sua occidit Gigantem, & liberauit ab opprobrio populum. Lenauit manum suam, & funda iaculatus est, & Goliath superbum prostrauit. Nam inuocauit Dominum altissimum, hic corroboraui manum eius, ut occideret bellatorem fortem, & exaltaui cornu populi sui. Cantari de eo fecit publice: Saul mille percussit, Dauid autem decem millia, & honoraui eum benedictione Dei, ut corona regia insigniretur. Undiq; contriuit hostes, & Philistæos aduersarios suos deleuit, et confregit cornu eorum, sicut & in hodiernum diem confractum est. Pro quolibet opere egit sancto illi & altissimo gratias cantico iucundo. Ex corde psallebat, & diligebat eum, qui creauit ipsum. Cantores constituit apud altare, et canēda eius tradidit sua suauissima cantica. Constituit dies festos celebrandos sanctè & religiose, & ut annua festiuitates magnificè celebrarentur, ordinauit, laudando nomen Domini, & canendo mane in sanctuario. Dominus remisit ei peccata ipsius, & cornu eius exaltaui in eternum, & fecit patetum cum eo, regnum & solium regni Israël, in ipso mansurum esse.

Post ipsam, rex factus est sapiens filius eius S A L O M O N, cui pater pacatam reliquit Rempublicam, ut gubernaret omnia in pace. Nam Deus omnia in circuitu pacauerat, ut nomini eius

eius adificaret domum, & templum erigeret, quod à generatione in generationem maneret. O quam feliciter proficiebas in iuventute, et eras plenus intelligentia, sicut fluvius operiens terram! Omnia repleuisti sententijs sapientibus, & doctrina tua, et nomen tuum longè lateq; in insulis inclaruit, & propter pacificam gubernationem tuam, & admiratio & amor tui erat apud omnes. Omnes terra, omniaq; regna mirabantur cantica, sententias, similitudines, interpretationes & prophetias tuas, & laudabant Dominum, qui vocatur Deus Israël. Coaceruasti aurum quasi stannum, & argentum quasi plumbum. Sed cor tuum adhaesit mulieribus, & dementatus es ab ipsis, & honori tuo illita est macula. Et fecisti, ut filij tui reprobarentur, & ira veniret super posteros tuos, in pœnam scilicet stultitia tua. Nam regnum diuisum est, & in Ephraim regnum idolatricum exortum. Sed tamen Deus non auertit se à misericordia sua, neq; mutauit promissum opus suum, neq; funditus deleuit electi sui posteros, neq; suffulit semen dilecti sui. Sed seruauit adhuc aliquid reliquum populo Jacob, & radicem de David. Et Salomon obdormiuit cum patribus suis, & post se reliquit nominis sui Roboam, virum imperitum ad regendum populum, qui intellectum non habuit, qui deficere fecit populum impio consilio suo. Ad hæc Ierobeam filium Nebat, qui Israël seduxit ad idolatriam, & Ephraim ad peccandum. Et peccata eius augebantur, ut tandem eijcerentur è terra sua. Nam varias idolatrias excogitarunt, donec tandem ultio super eos venit.

IN DAVIDIS regis & prophetæ historia, præcipuè eminet PROMISSIO DE CHRISTO, qui natus est ex semine David secundum carnem, & certo cognitus est filius Dei omnipotens, eo quod resurrexit à mortuis: per quem à peccato & morte ac damnatione æterna liberati in regnum iustitiæ, salutis & gloriæ æternæ restitui mur. Hæc promissio de Christo tradita est Dauidi, 2. Reg. 7. & 1. Paral. 17. annis ante Christum circiter 1060. Deinde testimonia de omnibus articulis fidei Christianæ, ex Dauidis concionibus & scriptis & præcipuè ex Psalmis, excerpantur, ut de Deo & tribus personis diuinitatis verè & realiter in se distinctis, illustre testimonium extat in nouissimis verbis seu testamento Dauidis, 2. Reg. 23. Dixit vir cui constitutum est de Christo, Deo Jacob, spiritus Domini locutus est per me, Deus Israël locutus est. **D**E FILIO DEI, Psal. 2. Dominus dixit ad me, filius meus es tu, Ego hodie genui te. Osculamini filium, Beati omnes qui confidunt in eo. 2. Reg. 7. Ego ero ei pater, & ipse erit mihi filius. **D**E SPIRITU SANCTO, Ps. 51. Spiritum sanctum tuum ne auferas à me. Ps. 139.

Quo ibo à Spiritu tuo? DE CREATIONE omnium rerum Angelorum & hominum, Psal. 33. Veri Domini (ἀγγελοι & υἱοι) coeli creati sunt, & spiritu oris eius omnes Angelos tuos Spiritus. Omnis exercitus eorum. Psal. 104. Qui facis Angelos tuos Spiritus. Qui fundasti terram super stabilitatem suam. De LEGE Dei ybi. Quae in Psalmis dicta occurrunt. De PECCATO, Psal. 51. Ecce mater mea in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me. Psal. 38. Propter iniquitatem corripis filios hominum. De MISSIONE PECCATORVM gratuita propter Christum saluatorem promissum, Psal. 32. Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata. Psal. 6. Saluum me fac propter misericordiam tuam. Psal. 25. Delicta iuventutis meae & ignorantias meas ne memineris, secundum misericordiam tuam memento mei tu, secundum bonitatem tuam Domine. Huc omnes Psalmi poenitentiales pertinent, & praecipue; Miserere mei Deus: De profundis: Domine ne in furore tuo arguas me. De bonis operibus & veris cultibus Dei, Psal. 15. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? Psal. 50. Immola Deo sacrificium laudis, Inuoca me in die tribulationis. POENITENTIAE verae & integrae conuersionis ad Deum (cuius partes sunt, contritio, fides petens & accipiens remissionem peccatorum, & noua obedientia) exemplum maxime illustre in historia Dauidis propositum est, 2. Reg. 12. Psal. 51. 130. De Ecclesia, Psal. 1. & passim alibi concionatur. CONSOLATIONES in cruce & aerumnis, Psal. 91. Qui habitat in adiutorio altissimi. Psal. 37. 73. Quam bonus Israel Deus, &c. De resurrectione mortuorum & vita aeterna, Psal. 27. Credo me visurum bona in terra viuentium. Psal. 115. Placebo Domino in regione viuorum. Psal. 117. Non moriar, sed viuam & narrabo opera Domini. Hi loci doctrinae, ad veram Dei agnitionem & pietatem ac fidem nostram confirmandam utiles, praecipue ex historia Dauidis excerpti sunt.

Deinde reliqua vitae ipsius historia à Syracide annotata consideretur.

Anno mundi	Dauid natus est, ex patre Isai, ciue oppidi Bethlehem.
2859.	Circa hoc tempus DAVID à Samuele in regem vnctus est, 1. Reg. 16.
2882.	Tractauit Leones ac siluderet cum capreolis, & vrsos, quasi agnellis colludens. In iuuentute sua occidit Gigantem Goliath, 1. Reg. 17. Dominus cantari de eo fecit, Saul percussit mille & Dauid decem millia, 1. Reg. 18.
2890.	DAVID IN REGNO populi Iudaici, interfecto à Philistinis Saule successit, 2. Reg. 2. Vndiq; contriuit hostes, & Philistaeos aduersarios deleuit, 2. Reg. 8.
2900.	Tempore Dauidis prophetauit NATHAN edens promissionem de Christo ex femine Dauidis nascituro, 2. Reg. 7. 1. Paral. 17. Psal. 89. & Dauidi regi in adulterium & homicidium lapsa, poenitentiam & remissionem peccatorum annunciat, 2. Reg. 12. Psal. 51.
	Nouissima verba seu testamentum Dauidis rescitatur 2. Reg. 23. 1. Paral. 28. 29.
	Cantica Dauidis in libro Psalmorum collecta vnt: qui vere τὸ ἐκ πάντων ὠφελιμὸν περιέλαβεν. προφητεία τὰ μέγιστα, ἱστορία ἁπλοῦς.

Anno mundi | μνήσκεις, νομοθετεῖ τῷ βίῳ, ὑποτίθει τὰ πρακτέα, καὶ ἀπαξᾶπλῶς κοινὸν
ταμίον ἔσῃ ἀγαθῶν διδαγμάτων, τὸ ἐκάτω πρόσοφορον κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν
ἐξελίσκεται, vt Basiliius inquit.

Cantores constituit, 1. Paral. 23. 24. 25.

Moritur, 3. Reg. 2. 1. Paral. 29.

2380. SALOMON Dauidi patri succedit, 3. Reg. 2. 3. 4. 2. Pa-
ral. 1. 2. &c.

2934. Templum conditum est.

2970. ROB O A M, sub quo regnum diuisum est.

Caput XLVIII.

ELIÆ, ELISÆI, & ESAIÆ prophetarum, & EZECHIAE Re-
gis encomium continet.

ET propheta ELIAS prorupit quasi ignis, & ver-
ba eius quasi facula exarserunt. Et famem &
difficultatem annonæ induxit super eos, & immi-
nuit eos per Zelum suum. Nam per verbum Do-
mini clausit cælos. Ter quidem orante ipso cecidit ignis de cæ-
lo. O quam insigniter celebris & magnificus es Elia, cum
tuis illis ingentibus & maximis mirabilibus! Quis unquam
tam magnus quam tu? Per verbum altissimi suscitasti mor-
tuum, & rursus ex inferno reduxisti. Tu superbos & reges
perturbasti è lecto suo, & perdidisti. Tu in monte Sina audi-
sti futuram pœnam, & in Horeb vindictam. Tu de regibus
prophetasti, per quos puniendus erat populus, & prophetas
post te constituisti. Tu in tempestate raptus es in curru &
equis igneis. Tu ordinatus es ad puniendum tempore suo, ad
placandam iram, antequam furor iræ venerit. Tu constitutus
ad conuertendum cor patrum ad filios, & ad reuocandas tri-
bus Iacob. Beati illi qui te videbunt, & propter tuam ami-
citiã honorati erunt. Ibi veram vitam habebimus. Cum
Elias raptus esset in tempestate, spiritus eius venit super HE-
LISÆVM opulenter. In diebus suis non pertimuit vllum
principem, & contra omnem potentiam erat inuictus, non su-
perabatur vlla vi. Cum mortuus esset, adhuc prophetabat
corpus eius. Cum viueret fecit signa, & cum mortuus esset mi-
rabilia.